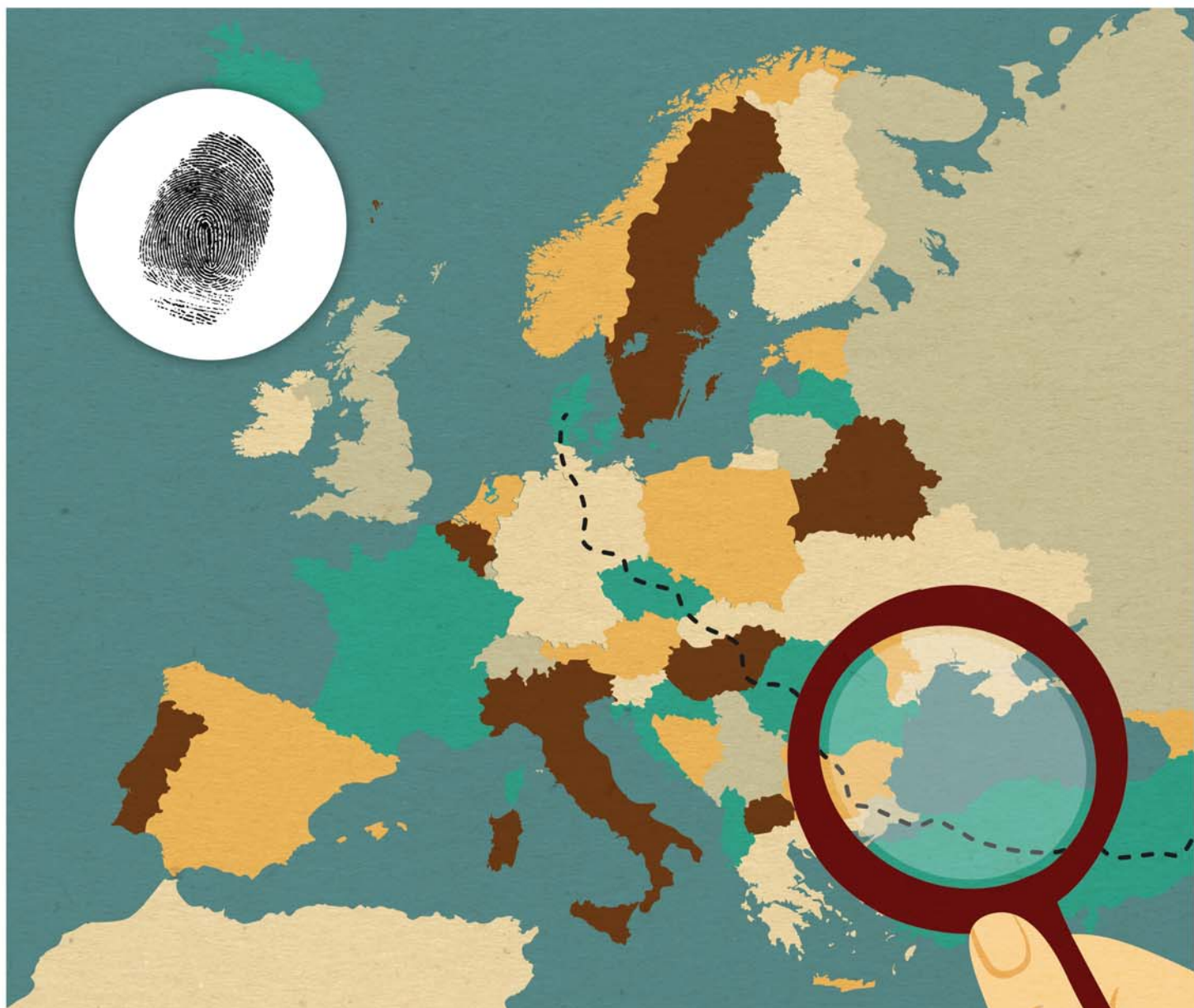

Italien

Oversigt over asylsystemet, modtageforholdene og andre forhold af relevans for spørgsmålet om Dublin-overførsel

ITALIEN

ITALIEN.....	1
1. GENERELLE OPLYSNINGER	2
2. MODTAGEFORHOLD.....	2
2.1. ADGANGEN TIL SUNDHEDSYDELSER	5
2.2. SÆRLIGT OM FORHOLDENE FOR SÅRBARE GRUPPER.....	7
3. SÆRLIGT OM PERSONER OVERFØRT VIA DUBLIN-PROCEDUREN	9
4. ASYLSYSTEMET I ITALIEN	12
4.1. KORT GENNEMGANG AF ITALIENS ASYLPROCEDURE.....	12
4.2. RETSSIKKERHEDSPROBLEMATIKKER I ASYLPROCEDUREN	13
5. MULIGHEDERNE FOR INTEGRATION I DET ITALIENSKE SAMFUND.....	15
6. RETSPRAKSIS	18
6.1. RELEVANTE DOMME FRA EMD	18
6.2. ANDRE MEDLEMSSTATERS PRAKSISER VED DUBLIN-OVERFØRSLER TIL ITALIEN	19
7. KILDER.....	22
8. KILDER TIL VIDERE LÆSNING.....	24

Dansk Flygtningehjælps oversigt over asylsystemet, modtageforholdene og andre forhold af relevans for spørgsmålet om Dublin-overførsel er et uddrag af aktuelle relevante baggrundsoplysninger om det enkelte land. Oversigten er baseret på oplysninger indsamlet af andre aktører og er således ikke et udtryk for Dansk Flygtningehjælps egne oplysninger eller holdninger. Dansk Flygtningehjælp er en privat, humanitær organisation, der arbejder med flygtninge og fordrevne i mere end tredive lande samt med rådgivning af asylansøgere i Danmark.

Indhentelse af oplysninger afsluttet i 6. december 2013.

1. Generelle oplysninger

Italien oplevede i 2011 en betydelig stigning i antallet af irregulære indrejser fra havet som resultat af Det Arabiske Forår, en stigning som ifølge UNHCR *“led to a deterioration in reception standards for asylum-seekers, which continued throughout 2012 and in 2013.”*¹ FN's Særlige Rapportør vurderer, at de ca. 60.000 migranter (heraf 34.100 asylansøgere), som ankom i 2011 som følge af den store tilstrømning fra Nordafrika var en enkeltstående begivenhed, og at irregulær indvandring til Italien i de efterfølgende år er tilbage ved niveauet fra før Det Arabiske Forår.² Det totale antal asylansøgninger i Italien i 2012 var 17.352.³ Ikke desto mindre fremgår det af rapporter fra såvel UNHCR som Europarådets Menneskerettighedskommissær, Nils Muižnieks, at modtageforholdene i Italien er præget af langvarige strukturelle mangler, herunder bl.a. mangel på koordination og strategisk planlægning. UNHCR skriver i sine anbefalinger til Italien i juli 2013:

*“While Italy committed significant efforts and financial resources to respond to the unexpected number of sea arrivals in 2011, the emergency reception plan put in place in response to the ‘North Africa Immigration Emergency’ highlighted longstanding flaws in the reception system, including the lack of strategic and structural planning and the limits of an emergency approach. In UNHCR’s view, it illustrated the need for a consolidated and coordinated national reception system.”*⁴

I sommeren 2013 var der igen en stor stigning i antallet af flygtninge der ankom med båd til Syditalien.⁵

2. Modtageforhold

I Italien er der ikke noget fælles modtagesystem for asylansøgere. Der er store forskelle i modtageforholdene i forskellige dele af Italien, bl.a. på grund af varierende lokale praksisser og mangler i forhold til implementering og monitorering af fælles standarder.⁶ Organisation Suisse d'Aide aux Réfugiés (OSAR) har i oktober 2013 udgivet en ny rapport om Italiens modtageforhold, som bl.a. dokumenterer store problemer med hjemløshed blandt asylansøgere og flygtninge. Vurderingen lyder:

*“The **Italian reception system** for asylum seekers and beneficiaries of international protection is **insufficient**. As a result, Italy does not comply with its international obligations. In view of this situation, member states of the Dublin Regulation that return people to Italy have a **duty to investigate** individual cases. If a person to be transferred risks ending up on the streets in all probability without the possibility of achieving independence, the **sovereignty clause** should be applied.”*⁷

¹ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 2, 9

² Ibid., s. 7; UN Human Rights Council. Report by the Special Rapporteur on the human rights of migrants, Addendum: Mission to Italy, 30. april 2013, pkt. 9

³ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 2

⁴ Ibid, s. 10

⁵ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s. 7

⁶ Ibid, s. 11; AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 34; Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 150

⁷ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s. 5

Asylansøgere i Italien kan henvises til forskellige typer indkvartering afhængig af deres status. Ifølge tal fra OSAR og AIDA er der p.t. følgende indkvartering til rådighed for asylansøgere:

- 1133 pladser i 4 CSPA og CDA (Centre til indledende hjælp og modtagelse)
- 5.000 pladser i CARA-centre (Indkvartering for asylansøgere for en kortere periode)
- 4.800 pladser i SPRAR-centre (Indkvartering for asylansøgere og flygtninge i en længere periode).⁸
- Herudover er der identifikations- og udsendelsescentrene, CIE, beregnet til frihedsberøvelser.

Af Asylum Information Database's (AIDA) landerapport om Italien fremgår det, at de indledende modtagecentre (CDA, CPSA og CARA) generelt tilbyder basale ydelser og minimale integrationsydelser sammenlignet med SPRAR. De udgøres af store bygninger, hvor et stort antal migranter er indkvarteret, og de er ofte overbelagte. De fleste CARA'er er placeret i afsides områder med få offentlige transportmidler til rådighed.⁹ Europarådets Menneskerettighedskommissær Nils Muižnieks noterer sig:

*"In contrast to CARAs and emergency reception centres, which tend to be big institutions hosting significant numbers of persons at one time, the SPRAR is composed of approximately 150 smaller-scale projects and was seen by the Commissioner's interlocutors to function much better, as it also seeks to provide information, assistance, support and guidance to beneficiaries to facilitate socio-economic inclusion."*¹⁰

Det fremgår af rapporten fra Europarådets Menneskerettighedskommissær, at variationen i modtagecentrenes standarder manifesterer sig i f.eks. *"a numerical shortage and a lack of adequate training of staff; overcrowding and limitations in the space available for assistance, legal advice and socialisation; physical inadequacy of the facilities and their remoteness from the community; or difficulties in accessing appropriate information."*¹¹ Også i fængslerne (CIE), varierer såvel standarderne som varigheden af frihedsberøvelserne meget fra én region til en anden. I to af de tre CIE, FN's Særlige Rapportør besøgte i 2012 observerede han *"significantly substandard conditions."*¹² Europarådets Menneskerettighedskommissær skriver:

*"The Commissioner expresses deep concern about the conditions of administrative detention in identification and expulsion centres (CIEs), which have not been adapted to the extension of the maximum detention period from 2 to 18 months. He sees the lack of recreational activities as one of the major concerns, and warns the Italian authorities against a further degradation of standards due to budgetary cuts."*¹³

⁸ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 38; OSAR. Italy: Reception conditions - Current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, especially Dublin returnees, oktober 2013, s. 18, 22-23

⁹ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 36-37

¹⁰ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 146

¹¹ Ibid, pkt. 141

¹² UN Human Rights Council. Report by the Special Rapporteur on the human rights of migrants, Addendum: Mission to Italy, 30. april 2013, A/HRC/23/46/Add.3, pkt. 64, 72

¹³ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, s. 4

Ifølge OSAR var der i oktober 2013 4.800 SPRAR-pladser med 5000 personer på venteliste.¹⁴ Selvom SPRAR-kapaciteten er blevet øget siden 2012, er den stadig yderst begrænset i forhold til antallet af asylansøgere og flygtninge i Italien. ”As a result, asylum seekers are often kept in CARAs for extended periods of time, as opposed to being transferred to a SPRAR project after the completion of identification procedures as originally intended,” fremgår det af Menneskerettighedskommissærens rapport.¹⁵ Ifølge loven kan asylansøgere blive i CARA-centre fra 20-35 dage (til identifikationsproceduren er overstået). I praksis varer det gennemsnitlige ophold i CARA omkring 8-10 måneder. Ansøgerne er berettiget til at blive i 6 måneder i SPRAR med mulighed for forlængelse til 12 måneder eller endnu længere for sårbare personer. I de fleste tilfælde giver dette dog ikke nok tid til, at man bliver i stand til at klare sig selv.¹⁶ UNHCR skriver:

*“The practice of limiting reception in CARAs to a maximum of six months, which had been applied to asylum-seekers, irrespective of their ability to provide for themselves, and prior to having received a first instance decision on their applications within this period appears to have been discontinued. This being said, this development does not address the possible need for continued accommodation in reception facilities of asylum-seekers who, pending a decision on appeal against a negative decision, and while entitled to work, may be unable to secure an adequate standard of living, including accommodation, outside reception facilities.”*¹⁷

Ifølge UNHCR har de italienske myndigheder kæmpet med at identificere pladser til nyankomne asylansøgere lige siden den store tilstrømning i 2011, samtidig med at standarden i både CARA, CDA og CIE er faldet på grund af alvorlige begrænsninger i deres bevillinger.¹⁸ Det kan ifølge AIDA's rapport ske, at op til 2000 mennesker huses i ét CARA, hvilket giver store problemer i forhold til at styre centrene. Det fremgår endvidere, at mange modtagecentre drives af private firmaer, som er tilbøjelige til at tilbyde lave standarder, fordi de er profit-orienterede.¹⁹

UNHCR har kontinuerligt modtaget rapporter om tilfælde, hvor asylansøgere ikke har umiddelbar adgang til modtageforhold, når de ansøger om international beskyttelse, men i stedet først får det uger eller måneder senere. *“The delays are the result of structural gaps and lack of capacity in the existing reception system, slow administrative procedures and problems in the registration of the asylum applications,”* skriver UNHCR.²⁰ Mens asylansøgere venter på den formelle registrering af deres ansøgning, står de især i storbyområderne uden nogen indkvartering.²¹ Det fremgår af US State Departments rapport fra 2012, at *“NGOs reported that hundreds of legal and illegal foreigners, including asylum seekers, lived in seven abandoned buildings in Rome and had limited access to public services.”*²² Af AIDA-rapporten fremgår det:

¹⁴ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, 22-23

¹⁵ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 147

¹⁶ OSAR. Italy: Reception conditions - Current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, especially Dublin returnees, summary, oktober 2013; AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 37-38

¹⁷ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 11

¹⁸ Ibid., s. 9

¹⁹ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 37

²⁰ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 11

²¹ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 37; OSAR. Italy: Reception conditions - Current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, especially Dublin returnees, oktober 2013, s. 11

²² United States Department of State. 2012 Country Reports on Human Rights Practices - Italy, 19 April 2013

*“It may happen that asylum seekers have no access to reception centres nor to the financial allowance. In these cases they are obliged to live in self-organized settlements that have flourished in metropolitan areas. These self-organized settlements are usually overcrowded, have very bad living conditions and are not integrated in the society.”*²³

Det italienske indenrigsministerium offentliggjorde den 17. september 2013, at modtagekapaciteten ønskes øget til 16.000 SPRAR-pladser mellem 2014-2016. Niveaue for modtagekapaciteten vil i fremtiden blive besluttet af et nyetableret organ, the National Coordination Group, som årligt vil tage beslutning om allokeringen af ressourcer til modtageforhold, afhængig af asylsituationen.²⁴ Om et lignende tilsagn fra Italien tidligere på året om at øge pladserne skrev UNHCR:

*“UNHCR welcomes the decision of the Ministry of Interior but underlines the need for a comprehensive reform of the reception system, which should also address post-recognition support to recognized refugees. In fact, although government centres and SPRAR projects (which can host both asylum-seekers and recognized refugees), are able to provide for the reception needs of a significant number of asylum-seekers, support measures for recognized refugees remain vastly insufficient.”*²⁵

I mange italienske byer har kommunerne etableret deres egne modtagesystemer, hvor de arrangerer indkvartering, men der er lange ventelister (mindst tre måneder), og der er tilfælde, hvor nogen aldrig har fået en plads, selvom de har prøvet flere gange. Mere end halvdelen af pladserne fyldes op med asylansøgere, hvilket giver færre pladser til personer med anerkendt status. Der er ofte tale om nødtørftige pladser i sovesale, som kun er åbne om natten.²⁶ I Milano er disse centre kun til mænd og kun åbne om natten. De tager ikke flygtninge ind, som allerede har boet i et SPRAR-projekt, og de kan heller ikke modtage personer med psykiske problemer. Ifølge OSAR tilbyder NGO'er og kirkelige organisationer i Rom og Milano også indkvartering, omend deres kapacitet er ekstremt begrænset, og der er ofte tale om kun nødtørftig indkvartering i sovesale. Frivillige fra NGO'er ringer rundt i timevis for at finde et sted, hvor individuelle asylansøgere kan sove en nat. Mange mennesker ender derfor med at bo på gaden i forladte ejendomme og slumkvarterer.²⁷ OSAR skriver:

*“And so they roam the streets the whole day, queuing up for food and looking for a bed for the night or a place to wash. Their everyday existence is determined by meeting their basic needs. Under these circumstances, it is almost impossible for them to become integrated into society, for example by attending a language course. It is even more difficult for single mothers or fathers who have to look after their children. The integration schemes available are very limited as it is.”*²⁸

2.1. Adgangen til sundhedsydelser

Asylansøgere, som har fået opholdskort har ret og pligt til at tilmelde sig Det Nationale Sundhedssystem (ASL), som bl.a. giver asylansøgere ret til almen og specialiseret lægebistand samt gratis adgang til

²³ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 37

²⁴ AIDA. Italy increases reception capacity from 3,000 to 16,000 places from 2014-2016, 23. September 2013

²⁵ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 10

²⁶ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s. 4-5

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

offentlige hospitaler.²⁹ Dette krav opfyldes i almindelighed af asylansøgere, som er indkvarteret i SPRAR-centre. De asylansøgere, som pga. den generelle pladsmangel opholder sig i CARA-centrene efter udløbet af den første lovforeskrevne periode på 20-35 dage, bliver imidlertid ikke systematisk tildelt et opholdskort og kan derfor ikke tilmelde sig ASL - det gælder også Dublin-overførte personer, skriver UNHCR. Derudover afspejles den generelle mangel på harmonisering i modtageforholdene ved det, at der er regionale forskelle på kvaliteten i ydelsen af den service, som er nødvendig for at sikre adgangen til sundhedsydelser uden for CARA-centrene.³⁰

Det fremgår af rapporten fra Europarådets Menneskerettighedskommissær, at asylansøgere i praksis kan have, *“severe difficulties accessing health services due to administrative hurdles, despite many persons having serious health problems, including mental health problems caused by the trauma of war and their arduous journey to Italy”*.³¹ OSAR skriver eksempelvis, at mange asylansøgere og personer med beskyttelsesstatus ikke bliver informeret om deres rettigheder og de administrative procedurer, som kan give dem adgang til et sundhedskort. Derudover er der ikke tilstrækkeligt egnede modtageforhold for mennesker med psykisk sygdom, og AIDA fremhæver, at mennesker med f.eks. posttraumatisk stress ikke kan blive effektivt behandlet, hvis de bor på gaden.³² Af AIDA's rapport fremgår det:

*“Regarding the effective enjoyment of the health services by asylum seekers and refugees, it is worth noting that there is a general disinformation and a lack of specific training on international protection for medical operators. In addition, the medical operators are not specifically trained on the diseases typically affecting asylum seekers and refugees, which are very different from the diseases affecting Italian population.”*³³

AIDA-rapporten fremhæver også, at manglen på tolke udgør en betydelig barriere for adgangen til sundhedsydelser, fordi sundhedspersonalet som oftest kun taler italiensk. Derfor undlader asylansøgere ofte at gå til lægen.³⁴ *“These problems are worsening because of the severe conditions of the accommodation centres and of the informal accommodation in the metropolitan areas,”*³⁵ fremgår det af AIDA's rapport.

Af rapporter fra FN's Særlige Rapportør samt AIDA fremgår det, at adgangen til de fornødne sundhedsydelser ikke er tilstrækkelig sikret i fængslerne (CIE), og at hygiejneforholdene her er dårlige.³⁶

²⁹ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 45

³⁰ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 12; AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 12, 45

³¹ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 160; AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 46

³² OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s.4-5

³³ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 46

³⁴ Ibid.

³⁵ Ibid.

³⁶ UN Human Rights Council. Report by the Special Rapporteur on the human rights of migrants, Addendum: Mission to Italy, 30. april 2013, A/HRC/23/46/Add.3, pkt. 66, 68; Se også AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 52

2.2. Særligt om forholdene for sårbare grupper

Der er ikke lovfastsat procedure til at identificere sårbare personer, og generelt er identifikationen af sårbare asylansøgere ikke integreret i hverken uddannelsen af politimyndigheder, sagsbehandlere eller tolke.³⁷ Samtidig påpeger Europarådets Menneskerettighedskommissær problemer med, at identifikationen ikke sker hurtigt nok og ikke er af en tilstrækkelig kvalitet.³⁸ De italienske myndigheder oplyser:

*“As regards the handling of specific cases, requiring specific interventions, it is worth mentioning that in the CARA centres the vulnerable individuals are identified and appropriate initiatives are adopted to facilitate and support them; furthermore adequate levels of reception are ensured.”*³⁹

Om vurderingen af særlige behov i modtagecentre, fremgår det imidlertid af AIDA's rapport, at “[t]his assessment is not carried out systematically and it depends upon the existence and the quality of services provided by the centre, the availability of funds and their use by the managers of the centres.” Hvis der er plads, placeres sårbare asylansøgere i SPRAR-centre, men UNHCR skriver:

*“Due to the lack of available places in dedicated facilities or SPRAR projects, the number of asylum-seekers with special needs who, despite their situation, have to remain in the CARAs during the asylum procedure, without assistance specific to their needs, has increased compared to previous years.”*⁴⁰

Det fremgår af AIDA's rapport, at på trods af, at gode praksisser er blevet udviklet takket være EU-finansierede projekter, gør ovennævnte problemer sig også gældende i forhold til identifikation, visitering og behandling af torturofre.⁴¹

På grund af tidspres og problemer med at finde tolke bliver børn ikke altid identificeret ved ankomsten. Det kan derfor ske, at de overføres til CARA som 'voksne'.⁴² UNHCR skriver: *“Italy still lacks an adequate multidisciplinary age determination procedure, a necessary precondition to ensure that children are treated in line with the Convention on the Rights of the Child and are granted forms of protection tailored to their specific needs.”*⁴³ I italiensk lovgivning er der imidlertid særlig opmærksomhed på uledsagede mindreårige. De er som børn beskyttet mod udsendelse og skal have udstedt en opholdstilladelse. Den italienske lovgivning foreskriver en række yderligere garantier såsom egnet indkvartering, hurtig udpegelse af en værge og prioriteret⁴⁴ behandling af asylansøgningen, men ifølge UNHCR lever praksis ikke op til lovens bestemmelser.⁴⁵ Sædvanligvis bliver uledsagede mindreårige indkvarteret i SPRAR, og hvis der ikke er plads her, bliver de placeret i centre, som

³⁷ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 28-29

³⁸ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 143

³⁹ Europarådet. Comments by the Italian Authorities on the Commissioner for Human Rights' Report on Italy, 18. september 2012, s. 7

⁴⁰ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 12

⁴¹ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 28

⁴² Ibid., s. 39-40

⁴³ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 5

⁴⁴ Læs mere om den prioriterede procedure i afsnit 4.1

⁴⁵ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 5

er specialiseret i at tage sig af børn,⁴⁶ men som ifølge AIDA's rapport "*may not provide the same standards ensured by SPRAR centres.*"⁴⁷ UNHCR skriver: "*In some cases, for instance, unaccompanied and separated children remain in precarious conditions for prolonged periods of time before being transferred to adequate facilities.*"⁴⁸

Ifølge UNHCR og AIDA's rapport er der yderligere problemer med, at juridiske værger generelt ikke er uddannet til at tage sig af asylansøgere, og at der er forsinkelser på mellem 2-11 måneder i udpegningen af dem. Pga. forsinkelsen får uledsagede mindreårige i praksis ikke gavn af den prioriterede procedure, ligesom den fornødne hjælp og integrationsplanlægning udsættes. Tilsvarende bliver den prioriterede procedure i praksis sjældent brugt til ofre for tortur og ekstrem vold, fordi disse personer ikke bliver identificeret i den tidlige fase hos politimyndighederne.⁴⁹

Ifølge UNHCR tyder officielle data på, at et betydeligt antal uledsagede mindreårige i Italien, som kommer fra traditionelle flygtningeproducerende lande, ikke søger om asyl i Italien. UNHCR skriver:

*"Cases of unaccompanied foreign children absconding from designated reception facilities occur regularly and have been widely reported. Many of the UASC refrain from registering with the authorities, on the assumption that they would otherwise either be unable to move to other European countries or would be returned to Italy under the Dublin Regulation."*⁵⁰

Det fremgår af ECRE's Italiensrapport, at et særligt problem er, at nogle mindreårige siger, de er voksne, så de kan undgå at skulle blive i centrene for mindreårige og i stedet tage til et andet land.⁵¹ Det fremgår:

*"If a child declares to be adult in Italy and minor in the country he reaches, s/he will be treated as an adult in Italy, if s/he is sent back there on the basis of the Regulation, according to his/her previous declarations, with the risk to live in the street or with their communities in occupied buildings."*⁵²

The Italian Refugee Council har ifølge rapporten flere gange bedt de ansvarlige myndigheder om at behandle disse ansøgere som mindreårige og, i tilfælde af tvivl, at foretage en aldersvurdering, men ingen procedureændring er registreret indtil videre.⁵³ UNHCR skriver endvidere:

*"Previous research carried out by UNHCR as well as the outcome of an EU funded project 'Protecting children on the move' revealed that many UASC, even when properly informed, decide to move on to other countries due to a variety of factors, including pressure by smugglers and families, presence of relatives in other EU Member States, delays in accessing the asylum procedure and the lack of integration prospects in Italy."*⁵⁴

⁴⁶ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 39-40

⁴⁷ Ibid., s. 42

⁴⁸ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 5

⁴⁹ Ibid; AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 14-15, 32

⁵⁰ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 4-5

⁵¹ ECRE. Dublin II Regulation: National Report: European network for technical cooperation on the application of the Dublin II Regulation – Italy, 19. december 2012, s. 31

⁵² Ibid.

⁵³ Ibid.

⁵⁴ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 4-5

FN's særlige rapportør observerer, at der heller ikke i fængslerne (CIE) er standardprocedurer for håndtering af sårbare personer.⁵⁵ I fængslerne ydes retshjælp og psykologisk støtte ikke systematisk, og af AIDA's rapport fremgår det, at "[a]lthough standards of services in CIE centres are planned following the national regulation on management of the centres, they are insufficient and inadequate, especially for vulnerable categories of individuals."⁵⁶ US State Department skriver i sin rapport fra 2012:

*"According to a March 6 report by the Senate Human Rights Committee, immigration centers hosted 4,627 asylum seekers in December 2011. The report denounced promiscuity between adults and minors, overcrowding, prolonged periods of detention, and inadequate access to cultural mediators and lawyers."*⁵⁷

I AIDA's landerapport refereres der tilsvarende til, at migranter og asylansøgere skal dele værelser og fløje med tidligere fanger, som har begået forskellige former for kriminalitet.⁵⁸ Af rapporten fremgår det:

*"This promiscuity among detainees with heterogeneous social, legal and psychophysical conditions (ex-prisoners, asylum seekers, victims of trafficking, foreigners who lived irregularly for many years in Italy, foreigners just arrived ...) can potentially expose vulnerable persons to further abuses and makes more difficult their identification and proper assistance."*⁵⁹

3. Særligt om personer overført via Dublin-proceduren

Dublin-tilbagesendte personer, som er registrerede som asylansøgere i Italien, overføres sædvanligvis til hovedlufthavnene i Italien (Rom, Milano og i nogle tilfælde Bari og Venedig), hvor de afhængig af kapacitet og ressourcer tilbydes rådgivning af NGO'er. Dette er også tilfældet for personer, som endnu ikke har søgt asyl.⁶⁰ Hvis kommunerne i Rom eller Varese (Milano) er ansvarlig for personen (hvis sagen har været behandlet i Rom eller Milano) kan personer med en verserende asylsag indkvarteres i et ERF-projekt (indkvartering finansieret af the *European Refugee Fund*), hvis der er plads. Hvis ingen af disse kommuner er ansvarlig for dem, kan personerne i bedste fald (kun hvis der er plads og i Milano) kun i ekstraordinære tilfælde) indkvarteres i et ERF-projekt i få dage, indtil de skal flytte videre.⁶¹ Hvilken del af landet, der i så fald skal visiteres til, kan være et spørgsmål om, hvor en tidligere asylansøgning blev indgivet, hvor der tidligere er taget fingeraftryk, eller hvor mange pladser, der er til rådighed i et specifikt modtagecenter.⁶² Italiensk lovgivning sikrer ikke nogen finansiering af rejsen til den ansvarlige provins/kommune, og NGO'er finansierer derfor typisk en togbillet, men får ikke information om, hvorvidt ansøgeren er nået frem til destinationen og, om personerne har fundet indkvartering.⁶³ Om adgangen til asylproceduren for disse personer skriver OSAR: *"They must then register at the responsible*

⁵⁵ UN Human Rights Council. Report by the Special Rapporteur on the human rights of migrants, Addendum: Mission to Italy, 30. april 2013, A/HRC/23/46/Add.3, pkt. 83

⁵⁶ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 29

⁵⁷ United States Department of State. 2012 Country Reports on Human Rights Practices - Italy, 19 April 2013

⁵⁸ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 52

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 7

⁶¹ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s. 13

⁶² UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 7

⁶³ ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 66-67

Questura for their asylum procedure to be resumed. The same waiting times apply here as for other asylum seekers. To gain access to accommodation in a CARA centre they require authorization from the responsible Prefecture [her oversat med 'kommune'].”⁶⁴

Der er kun 220 pladser i ERF-projekterne og både den tilladte varighed af opholdet og varigheden af det enkelte ERF-projekt er sædvanligvis begrænset. Det er en form for midlertidig indkvartering, som varer, indtil den Dublin-overførte persons juridiske status er defineret eller, i tilfælde hvor de tilhører en sårbar kategori, indtil en alternativ modtagefacilitet er fundet.⁶⁵ UNHCR skriver, at *“these places are in practice insufficient as Dublin transferees may have to wait for some days at airports, until the transfer of other asylum-seekers from such transit accommodation centers to SPRAR projects or a CARA is effected.”*⁶⁶ Ifølge både OSAR og UNHCR kan det ske, at Dublin-overførte ved ankomsten til Italien opholder sig i lufthavne i flere dage uden indkvartering, selv hvis der var blevet identificeret en plads i modtagecenter, da Italien accepterede overførslen i henhold til Dublin-forordningen.⁶⁷ I teorien har personer tilbagetaget under Dublin-proceduren også adgang til CARA-modtagecentre, men de er fuldt belagt, skriver OSAR i oktober 2013.⁶⁸ Om personer, som overføres til Italien uden tidligere at have søgt asyl i landet skriver OSAR:

*“They have to submit their application for asylum to the office of the Questura at the airport when they arrive at Fiumicino or Malpensa Airport. They are then given an appointment to register at the Questura in Rome or in Varese for the verbalizzazione. Until this appointment, they have access to accommodation in a FER [European Refugee Fund] project, if there are free places. They can also be sent to a CARA centre anywhere in Italy. This also depends on the available capacity.”*⁶⁹

Det fremgår af UNHCR's og ECRE's rapporter, at forsinkelsen i registreringen (*verbalizzazione*) af ansøgningen også kan medføre forsinkelse i adgangen til indkvartering for Dublin-overførte.⁷⁰ UNHCR skriver:

*“This practice also affects transferees to Italy under the Dublin Regulation, who, having previously transited through Italy without registering an asylum application, had applied for international protection in other European countries. This delay may result in late access to reception conditions, as well as a lengthier timeframe before their cases are determined.”*⁷¹

I modsætning til ovenstående oplyser de italienske myndigheder i september 2012, at Dublin-overførte asylansøgere er garanteret en række modtageforhold, bl.a. indkvartering i et af myndighedernes modtagecentre efter den midlertidige indkvartering ved ankomsten i lufthavnen. Det fremgår endvidere: *“When the transferring country reports the existence of vulnerability conditions of the asylum seeker, appropriate medical*

⁶⁴ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s. 13

⁶⁵ Ibid., s. 36

⁶⁶ Ibid., s. 14; UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 11-12

⁶⁷ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 11-12

⁶⁸ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s.4-5

⁶⁹ Ibid., s. 12-13

⁷⁰ ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 81

⁷¹ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 6

measures are taken in the centres aimed at an adequate reception.”⁷² Omkring overførslen af sårbare personer fremhæver ECRE i 2013 imidlertid:

*”Also when particularly vulnerable asylum seekers are transferred back to Italy under the Dublin Regulation, though formally there are accommodation and services within the SPRAR system for persons with special needs, in practice this is not always guaranteed due to problems with reception capacities within that system.”*⁷³

I modsætning til asylansøgere, som tilbagesendes til Italien, er tilbagesendte personer, som allerede har opnået asyl eller humanitær opholdstilladelse i Italien, ikke berettiget til støtte, og selv sårbare personer med konventions eller subsidiær beskyttelsesstatus har ikke adgang til NGO’ernes ydelser i lufthavnen.⁷⁴ Jesuit Refugee Service (JRS) skriver:

*“The real problem concerns those who are sent back to Italy and who already have some kind of protection. Probably they would have already stayed in at least one of the accommodation options available and, if they left the centre voluntarily before the established time, they have no right to go back to the accommodation system. Most people occupying abandoned buildings in Rome fall in this last category.”*⁷⁵

Disse personer har ikke adgang til NGO’erne i lufthavnene, og de er ikke berettiget til husly i ERF - projekterne⁷⁶. De kan frit rejse ind i Italien, men de skal være i stand til at klare sig selv, også selvom de reelt ikke har et arbejde. “[I]f he was already granted protection by the Italian authorities, upon return the police simply take his fingerprints and release him into the community,”⁷⁷ skriver JRS. De har ikke længere adgang til CARA-centre og kan kun opholde sig i SPRAR-centre, hvis de ikke tidligere har benyttet denne mulighed.⁷⁸ OSAR skriver:

*“People with protection status generally have no access to FER accommodation for asylum seekers returned under the Dublin Regulation. Neither can they stay in a CARA accommodation.[...] Generally speaking, it is extremely difficult for people who have been granted protection status who are returned to Italy to find accommodation.”*⁷⁹

Det fremgår af AIDA’s landerapport om Italien, at hvis de tilbagetagne (asylansøgere, personer med konventions eller subsidiær beskyttelsesstatus eller humanitær opholdstilladelse) ikke har været placeret i en modtagefacilitet, da de var i Italien, har de i princippet adgang til modtagecentre, når de vender

⁷² Europarådet. Comments by the Italian Authorities on the Commissioner for Human Rights' Report on Italy, 18. september 2012, s. 6

⁷³ ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 76

⁷⁴ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s. 5, 14

⁷⁵ JRS. Protection interrupted - The Dublin Regulation's Impact on Asylum Seekers' Protection, juni 2013, s. 152

⁷⁶ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 11-12; OSAR. Italy: Reception conditions - Current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, especially Dublin returnees, oktober 2013, s.4-5

⁷⁷ JRS. Protection interrupted - The Dublin Regulation's Impact on Asylum Seekers' Protection, juni 2013, s. 70

⁷⁸ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s.4-5

⁷⁹ Ibid., s. 21

tilbage. Pga. den generelle pladsmangel og fragmentering i modtagesystemet, tager det dog i de fleste tilfælde lang tid at finde en ledig plads.⁸⁰ JRS skriver:

*“The findings show that the lack of places to stay is a big problem especially for returnees who are, in most cases, holders of international or humanitarian protection. Almost all the Somali returnees were squatting in neglected buildings and had difficulty to access accommodation.”*⁸¹

Hvis den tilbagesendte person er blevet meddelt asyl, men vedkommendes opholdstilladelsen er udløbet, startes en fornyelsesprocedure. Hvis personens tidligere ansøgning er blevet afvist, udstedes en meddelelse om afvisningen, som kan appelleres inden 30 dage (15 dage, hvis vedkommende opholder sig i CARA eller CIE, eller gjorde det inden udrejsen fra Italien).⁸² Om muligheden for at appellere skriver JRS:

*“The appeal does not always automatically have a suspensive effect and a motion has to be filed by the lawyer to ask for a suspension. The real problem is that in the period of time ranging from the suspension request to the decision, the person is undocumented and subject to deportation. If the judge decides to suspend the measure, reception conditions continue to be provided; if the judge does not authorize this, the person loses all basic rights.”*⁸³

Hvis ansøgeren fik et afslag, som blev meddelt før udrejsen fra Italien, og ikke appellerede afgørelsen, vil ansøgeren efter overførsel stå til udsendelse og eventuelt blive frihedsberøvet i CIE.⁸⁴ Der kan anmodes om genoptagelse af sagen, hvis der kan fremlægges nye beviser.⁸⁵

4. Asylsystemet i Italien

4.1. Kort gennemgang af Italiens asylprocedure

I Italien indgives asylansøgningen til grænsepolitiet eller en provinspolitistation (*Questura*) inde i landet. The *Territorial Commissions for International Protection* (herefter TerCom) er ansvarlig for at træffe afgørelse i asylsager. Der er 10 af disse kommissioner i Italien med beføjelse i hver sin region af landet. Hver består af fire medlemmer: to repræsentanter fra indenrigsministeriet, én fra kommunen/regionen, og én fra UNHCR. The *National Commission* er nedsat til at koordinere og sikre ensartethed i de 10 kommissioners opgaver og er ansvarlig for inddragelse og bortfald af international beskyttelse. Der er hverken en indledende eller en fremskyndet procedure. I en række lovfastsatte tilfælde kan asylansøgninger dog behandles under den kortere *prioriterede procedure*, f.eks. hvis en ansøgning anses for åbenbart begrundet, indgives af en sårbar person, eller hvis ansøgeren har fået udstedt en udsendelsesordre ved grænsen.

Asylansøgere kan inden for 30 dage klage over et afslag meddelt af TerCom til en civil domstol (som ikke er specialiseret i asylsager). Afviste asylansøgere i CIE og CARA har med få undtagelser kun 15 dage til at

⁸⁰ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 36

⁸¹ JRS. Protection interrupted - The Dublin Regulation's Impact on Asylum Seekers' Protection, juni 2013, s. 161

⁸² Ibid., s. 66, 70, 149; ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 67

⁸³ Ibid., s. 149

⁸⁴ Ibid., s. 66, 70, 149; ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 67

⁸⁵ ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 69

indgive en appel. Klager har opsættende virkning, undtagen når det gælder åbenbart grundløse sager eller ansøgninger indgivet, efter personen har forsøgt at undgå grænsekontrol, har fået en udsendelsesordre eller uautoriseret har forladt et CARA-center.⁸⁶

4.2. Retssikkerhedsproblematikker i asylproceduren

Selvom myndighederne har taget initiativer til at mindske forsinkelsen i registreringen af asylansøgninger, rapporterer både UNHCR, OSAR og AIDA, at der fortsat er tilfælde, hvor registreringen af asylansøgningen sker uger efter, at ansøgeren har udtrykt ønske om at søge asyl.⁸⁷ Det skaber problemer for asylansøgere med i mellemtiden at få adgang til modtageforhold og sundhedssystemet (bortset fra akut lægebehandling).⁸⁸ Yderligere er der vedvarende besværligheder i provinspolitiets hovedkvarterer (*Questura*), hvor der kræves en adresse for at registrere asylansøgningen. Dette kan føre til yderligere forsinkelser i asylproceduren.⁸⁹ OSAR skriver: “*There are still deficiencies regarding access to the asylum procedure.*”⁹⁰ Personer, som vil søge om asyl ved *Questura* i Milano skal fremvise en såkaldt ‘*dichiarazione di ospitalità*’. Det er et dokument fra en vært eller udlejer, som bekræfter, at personen bor der.⁹¹ OSAR skriver i den forbindelse:

*“In Milan, the issuer of such documents is often Casa della Carità, a church-run hostel. However, not all applicants know that they can turn to the hostel. Some even pay to have a confirmation of residence issued by a resident. The Questura accepts confirmations from Casa della Carità, even though it is aware that not all applicants actually live there. An asylum application cannot be lodged without such a document. There are two reasons for requiring proof of residence: On the one hand, it gives the authorities an address where they can reach the asylum applicant. On the other hand, it also absolves them from the responsibility of finding accommodation for the person involved, because they have just confirmed that they already have somewhere to live.”*⁹²

Det fremgår, at også andre - men ikke alle - lokale myndigheder i Milano udbeder sig dette dokument. Også i Rom er en erklæring om adresse en forudsætning for at kunne søge asyl.⁹³ Samtidig er der store forsinkelser i registreringen af asylansøgninger:

“Between filing the initial application for asylum at the Questura and formal registration (verbalizzazione), there is a considerable time delay. This is longer in larger cities or in cases where there are staff shortages at the Questura. In Rome,

⁸⁶ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 11-12; ECRE. Dublin II Regulation: National Report: European network for technical cooperation on the application of the Dublin II Regulation – Italy, 19. december 2012, s. 9-15

⁸⁷ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 13; UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 6

⁸⁸ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 13;

⁸⁹ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 6; AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 12

⁹⁰ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s. 4-5

⁹¹ Ibid.

⁹² OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s. 11

⁹³ Ibid.

*according to several sources, it can take several months before the verbalizzazione. Representatives of the authorities say that it takes one month at the most. In Milan, the waiting time is three months. Dublin returnees are also affected by such delays.”*⁹⁴

Ventetiden for førsteinstansafgørelser varierer betydeligt fra én TerCom til en anden, med større forsinkelser i store byer (Rom og Milano) og store modtagecentre (Mineo og Crotone).⁹⁵ UNHCR udtrykker tilfredshed med de overordnede beskyttelsesstandarder i forhold til asylproceduren og TerComs arbejde⁹⁶, men tilføjer:

*“However, a mechanism of systematic quality monitoring, aimed at ensuring a harmonized approach in all Territorial Commissions and minimum quality standards, particularly on procedural aspects, still needs to be put in place, including standardized procedures for the identification and referral of asylum-seekers with special needs, including children, victims of torture and victims of trafficking.”*⁹⁷

Både UNHCR og Europarådets Menneskerettighedskommissær gør opmærksom på, at nogle medlemmer af TerCom mangler ekspertise på asylområdet, og at sagsbehandleres og tolkes specialisering ikke er tilstrækkeligt garanteret gennem eksempelvis obligatoriske kurser.⁹⁸ Nedsikringer i 2012-2013 har hæmmet de i forvejen begrænsede informationsydelser i bl.a. lufthavnene i Rom, Milano, Bari og Venedig og der mangler standardprocedurer for samarbejdet mellem grænsepolitiet og de NGO'er, der administrerer informationsydelserne.⁹⁹ Brochurer, som illustrerer modtageforholdene og de forskellige faser i asylproceduren, udgives på 10 sprog. Af AIDA-rapporten fremgår det imidlertid:

*“However, the practice of distribution of these brochures by police authorities is actually quite rare. Moreover, although the Italian legislation does not explicitly state that the information must be provided also orally, in practice it happens but not in a systematic manner and on the discretion of police authorities. Therefore, adequate information is not constantly and regularly ensured mainly due to the inadequate number of police staff dealing with the number of asylum requests as well as to the shortage of professional interpreters and linguistic mediators.”*¹⁰⁰

I praksis er der i alle faser af asylproceduren en mangel på tolke, både hvad angår antal og kompetencer, men der er særlig opmærksomhed på at sikre, at der er tolke til at sikre oversættelsen under det materielle interview med myndighederne.¹⁰¹ Afhængig af hvilken type modtagecenter, asylansøgerne bliver placeret i, modtager de informations- og tolkeydelser af varierende kvalitet og har varierende adgang til assistance fra NGO'er.¹⁰² Ansøgere, som bor i store byer har større chance for at blive hjulpet af specialiserede NGO'er eller juridiske rådgivere end i mere afsides beliggende områder.¹⁰³

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 7

⁹⁶ Ibid., s. 7-8

⁹⁷ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 7-8

⁹⁸ Ibid., s. 8; Europarådet. Report by Nils Muiznieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 144

⁹⁹ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 4

¹⁰⁰ AIDA. Country Report – Italy, maj 2013, s. 13

¹⁰¹ Ibid., s. 17, 25

¹⁰² Ibid., s. 25

¹⁰³ Ibid., s. 18

I praksis bliver asylansøgere sædvanligvis hjulpet før og i nogle tilfælde under det personlige interview af juridiske rådgivere eller advokater finansieret af NGO'er.¹⁰⁴ UNHCR og AIDA fremhæver imidlertid, at den gratis retshjælp, som er fastsat ved lov i appelsager, ikke altid garanteres i praksis.¹⁰⁵ UNHCR skriver:

*“In Rome, the Bar Association continues to require that the appellant provides an income certificate, issued by the embassy of the relevant country of origin, despite the risks this could pose to the applicant and his or her family-members in the country of origin, and despite the fact that the law provides for free legal aid based on the applicant’s own declaration regarding his or her financial needs.”*¹⁰⁶

Med hensyn til appelsager fremhæves følgende om Italien i AIDA’s komparative EU-rapport:

*”Appeals must be lodged within 30 calendar days to the Civil Tribunal but asylum seekers held in CIE and CARA only have 15 calendar days to lodge an appeal. These short time frames for lodging the appeal are considered problematic in view of, inter alia, the linguistic barriers between lawyers and asylum seekers, and the long distance between the centres where asylum seekers are accommodated and the tribunals competent for dealing with their appeal. At the same time, concerns exist with regard to the quality of the appeals lodged by lawyers, who have not always received adequate training.”*¹⁰⁷

Ifølge UNHCR er der stadig rapporter om sager, hvor frihedsberøvede asylansøgere har problemer med at få adgang til asylproceduren på grund af administrative forhindringer og manglende retshjælp. Manglen på standardprocedurer for modtagelsen af asylansøgninger i CIE har i nogle tilfælde ført til forsinkelser i videresendelsen af ansøgninger, hvilket ifølge UNHCR skaber en risiko for refoulement.¹⁰⁸ FN’s særlige rapportør skriver, at *“some migrants detained in the CIEs were expelled to their countries of origin, despite having previously expressed their desire to make an asylum claim, however, prior to the formal registration of that claim.”*¹⁰⁹ I 2012 modtog UNHCR rapporter om sager, hvor frihedsberøvede asylansøgere i CIE blev udsendt til deres oprindelseslande i den lovfastsatte periode, hvori et første instans-afslag på asyl kan appelleres, eller mens de ventede på en afgørelse fra dommeren på deres anmodning om opsættende virkning. Også dette skaber en risiko for refoulement.¹¹⁰

5. Mulighederne for integration i det italienske samfund

Anerkendte flygtninges muligheder for at blive integreret i det italienske samfund vedbliver ifølge UNHCR med at være alvorligt begrænsede og udgør *”one of the most problematic areas of the Italian asylum system.”*¹¹¹

¹⁰⁴ Ibid., s. 17

¹⁰⁵ Ibid., s. 18

¹⁰⁶ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 8

¹⁰⁷ AIDA. Annual Report 2013 – Not There Yet: An NGO Perspective on Challenges to a Fair and Effective Common European Asylum System, 6. september 2013, s. 73

¹⁰⁸ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 6

¹⁰⁹ UN Human Rights Council. Report by the Special Rapporteur on the human rights of migrants, Addendum: Mission to Italy, 30. april 2013, A/HRC/23/46/Add.3, pkt. 79

¹¹⁰ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 8

¹¹¹ Ibid., s. 12

Italien mangler ifølge UNHCR såvel en samlet strategi som specifikke foranstaltninger til at sikre den lokale integration af personer med flygtninge- eller beskyttelsesstatus¹¹²:

*“Responsibility for integration is decentralized, mainly handled by local authorities (regions and municipalities). In the absence of reliable coordinating mechanisms at the central level and with local authorities, this causes significant discrepancies at the different sub-national administrative levels (regions, provinces and municipalities), both in integration programmes and services offered, which are thus dependent strictly on the political priorities and economic means of the local authorities.”*¹¹³

Ifølge UNHCR er perspektiverne for integration i stigende grad begrænset af Italiens aktuelle økonomiske krise.¹¹⁴ Europarådets Menneskerettighedskommissær skriver, at *“the near absence of an integration framework for refugees and other beneficiaries of international protection, and the effective abandonment of this very vulnerable group, has created a serious human rights problem in Italy.”*¹¹⁵ Få integrationsydelser er tilgængelige, så længe asylansøgere forbliver i CARA-centre. Personer der er meddelt asyl må ikke blive i centrene, når asylproceduren er afsluttet, og såvel adgangen til integrationsydelser som indkvartering bliver derfor et stort problem, når disse personer er nødt til at forlade centrene. Mens SPRAR-systemet er en løsning på begge disse problemer, så er kapaciteten som nævnt så begrænset, at de ikke kan imødekomme behovet fra personer med en anerkendt status.¹¹⁶ UNHCR skriver:

*“One of the most evident and serious negative consequences of this situation is the increase in the numbers of refugees and other beneficiaries of international protection who are hosted in centers for homeless or in emergency accommodation, managed by municipalities. In addition, growing numbers of beneficiaries of international protection, including families with children and persons with mental disabilities, live in destitute conditions in spontaneous settlements or occupied buildings (so called “Hot-Spots”), located in metropolitan areas of Rome, Milan, Florence and Turin.”*¹¹⁷

Ventetiden til pladser i sociale boligbyggerier er flere år, selv for familier. Familier med børn får nogle gange lov til at blive længere i modtagecentrene, men det er sværere for dem at finde en egnet bolig, og de skal ofte vente længere. Hjemløse kvinder med børn risikerer også, at deres børn bliver taget fra dem og placeret separat. Dette afholder mange mødre fra overhovedet at ansøge om en bolig.¹¹⁸

*“As a result of these factors, many refugees and other beneficiaries of international protection are forced to live in destitute conditions, to occupy empty premises illegally, live in makeshift camps or become homeless following this initial period, which, according to ECRI, fuels racism and xenophobia towards them.”*¹¹⁹

¹¹² Ibid., s. 12

¹¹³ Ibid., s. 13

¹¹⁴ Ibid., s. 12

¹¹⁵ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 165

¹¹⁶ Ibid., pkt. 157; UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 13; OSAR. Italy: Reception conditions - Current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, especially Dublin returnees, oktober 2013. s.17

¹¹⁷ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 13

¹¹⁸ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees oktober 2013, s.4-5

¹¹⁹ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 158

I Rom vurderes det, at 1.700 personer der er blevet meddelt asyl bor i forladte bygninger.¹²⁰ OSAR rapporterer, at mange flygtninge i Rom sover under et fremspringende tag på Termini Togstation, og i Milano bor en del personer der er meddelt asyl i besatte jernbanebygninger.¹²¹ Et konkret eksempel på boligforholdene for disse personer er 'Selam Palace', som er en forladt universitetsbygning i Rom besat af hjemløse personer med konventions eller subsidær beskyttelsesstatus. Omkring 800 østafrikanere bor her, inklusiv familier og enlige mødre med børn i det, Europarådets Menneskerettighedskommissær beskriver som "shocking conditions," hvor f.eks. ét bad og ét toilet deles af 250 personer.¹²² Om huset skriver OSAR:

*"The house is self-governed by a committee with a strict hierarchical order. The sanitary conditions are poor and women are subject to sexual assaults. The living conditions are inadequate for children. People with mental illnesses are not accepted in the squat as their conduct is not socially compatible."*¹²³

Beboerne i huset rapporterede til Europarådets Menneskerettighedskommissær, at de var ude af stand til at finde fast bolig uden for 'Selam Palace', og at de havde store problemer med at opnå eller få fornyet deres dokumenter, fordi fornyelsen af en opholdstilladelse tager op til 18 måneder. Dette har tilsyneladende gjort det umuligt for mange enten at finde eller fastholde et arbejde. Selvom mange af beboerne talte flydende italiensk og engelsk, blev bl.a. den manglende anerkendelse af kvalifikationer samt diskrimination på arbejdspladsen set som store problemer. Beboerne havde ikke fået nogen officiel støtte til at blive integreret.¹²⁴ Menneskerettighedskommissæren skriver:

*"The Commissioner considers that this has effectively relegated these refugees or other beneficiaries of international protection to the margins of society, with little prospect of improvement in their situation. While many attempted to move to other EU countries, they have been returned to Italy under the relevant EU regulations."*¹²⁵

Ifølge Menneskerettighedskommissæren producerer regeringens mangel på en integrationspolitik for flygtninge racisme og xenofobi, som omvendt forværrer disse menneskers sociale eksklusion¹²⁶:

*"The Commissioner is concerned about persistent reports by NGOs and UNHCR, as well as ECRI and CERD, about increasing xenophobia and intolerance towards migrants, including beneficiaries of international protection, as well as incidents of racist violence. Criminalisation of irregular migration, and the corresponding vulnerability of migrants to exploitation and abusive working conditions, has also been flagged as a major preoccupation."*¹²⁷

¹²⁰ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 13

¹²¹ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s.4-5

¹²² Ibid.; Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 159

¹²³ OSAR. Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees, oktober 2013, s.4-5

¹²⁴ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 161, 162

¹²⁵ Ibid., pkt. 162

¹²⁶ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 155

¹²⁷ Ibid., pkt. 163

Det fremgår af US State Departments rapport fra 2012, at FN's Komité til eliminering af Racediskrimination (CERD) har rapporteret om adskillige sager om racistisk vold og drab på migranter, inklusiv ødelæggelse af deres ejendom.¹²⁸ US State Department skriver:

*“Discrimination against noncitizens in the labor market and the lack of appropriate legal protection against exploitation or abusive working conditions persisted. The CERD noted that discrimination against noncitizens in the labor market persisted and expressed concern over the lack of appropriate legal protection for migrants, in particular against exploitation or abusive working conditions.”*¹²⁹

6. Retspraksis

6.1. Relevante domme fra EMD

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol afsagde dom 2. april 2013 i sagen *Hussein and Others v. the Netherlands and Italy*¹³⁰ og fandt, at forholdene for asylansøgere i Italien trods visse mangler med hensyn til modtageforhold og asylprocedure ikke udgør systemiske fejl, som overtræder fundamentale rettigheder. I september 2013 blev sagen *Tarakhel v. Switzerland*¹³¹ dog henvist til behandling i EMD's storkammer. Sagen vedrører et afghansk ægtepar og deres fem børn. De schweiziske myndigheder afviste deres asylansøgning i januar 2012 og beordrede tilbagesendelse til Italien, hvor de var blevet registreret i EURODAC i juli 2011. Ansøgerne gør gældende, at de levevilkår, de vil blive mødt med i Italien som asylansøgere, ikke vil leve op til Konventionen og vil være uforenelige med tilstedeværelsen af små børn. Domstolen har iværksat midlertidig foranstaltning, mens sagen verserer. En lignende sag mod Danmark, *B.M. and Others v. Denmark*, verserer også og afventer afgørelse i Tarakhel-sagen. Denne sag vedrører ligeledes en afghansk familie med små børn samt en psykisk syg far.¹³²

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol afsagde den 23. februar 2012 dom i sagen *Hirsi Jamaa and Others v. Italy* vedrørende den italienske *push-back* praksis af illegale migranter, inklusiv potentielle asylansøgere, der sejlede med båd fra Libyen til Europa.¹³³ Domstolen statuerede krænkelse af non-refoulement princippet, og den italienske regering bekræftede i 2012, at push-back-politikken ikke ville gentage sig. Ifølge UNHCR mangler Italien dog fortsat at træffe konkrete foranstaltninger.¹³⁴ I august 2012 forelagde UNHCR en række anbefalinger til den italienske regering, som Højkommissariatet følger op på i sine anbefalinger i 2013:

¹²⁸ United States Department of State. 2012 Country Reports on Human Rights Practices - Italy, 19 April 2013

¹²⁹ Ibid.

¹³⁰ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Samsam Mohammed Hussein and Others v. the Netherlands and Italy, Application no. 27725/10, 2. april 2013

¹³¹ Ibid. Tarakhel v. Switzerland, Application no. 29217/12, verserende sag meddelt til Schweiz 25. juni 2012

¹³² Ibid. B.M. and Others v. Denmark, Application no. 4346/12, verserende sag, klage indgivet 13. januar 2012.

¹³³ Ibid. Hirsi Jamaa and Others v. Italy, Application no. 27765/09, European Court of Human Rights, 23. februar 2012

¹³⁴ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 13

*“A number of these recommendations, including on the inclusion of protection safeguards in any agreements between Italy and Libya, on the provision of information to all potential asylum-seekers in a systematic manner as well as on the modalities of lodging an asylum application, remain unimplemented.”*¹³⁵

Der har ikke været nogen officiel generel suspension af Dublin-overførsler til Grækenland som følge af *M.S.S. v. Belgium and Greece*¹³⁶, og selvom ingen Dublin-overførsler fra Italien til Grækenland implementeres i praksis, er der forsinkelser i disse sager, fordi Dublin-enheden i Italien stadig behandler hver af dem individuelt.¹³⁷ Siden 1999 har Italien haft en bilateral tilbagesendelsesaftale med Grækenland. Den inkluderer ikke Dublin-forordningen (og Dublin-konventionen) i dens anvendelsesområde, men den påvirker indirekte asylansøgere til Italien ved den adriatiske kyst, som sendes tilbage til Grækenland af de italienske myndigheder.¹³⁸ UNHCR skriver i sine anbefalinger i 2013:

*“Persons, including persons intending to seek asylum, who arrive in an irregular manner in Adriatic ports, now in lower numbers compared to previous years, are reportedly returned to Greece, including children as young as 13, without their protection needs being properly assessed.”*¹³⁹

ECRE fremhæver, at *“in this manner Italy is disregarding its obligations deriving from the Dublin Regulation.”*¹⁴⁰ Også Europarådets Menneskerettighedskommisær udtrykker bekymring for disse tilbagesendelser og udtaler: *“the Commissioner draws the attention of the Italian authorities to the grave deficiencies in the asylum system in that country, which according to the ECtHR amounted to a violation of Article 3 of the ECHR,⁶⁴ and urges the Italian authorities to refrain from automatic returns to Greece.”*¹⁴¹

6.2. Andre medlemsstaters praksisser ved Dublin-overførsler til Italien

Europarådets Menneskerettighedskommisær skriver:

*“The Commissioner observes that the problem of the living conditions of asylum seekers in Italy has been receiving increasing attention in other EU member states, due to the growing number of legal challenges by asylum seekers to their transfer to Italy under the Dublin Regulation. He notes that a series of judgments by different administrative courts in Germany have suspended such transfers, owing notably to the risk of homelessness and a life below minimum subsistence standards.”*¹⁴²

¹³⁵ Ibid.

¹³⁶ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. *M.S.S. v. Belgium and Greece*, Application no. 30696/09, European Court of Human Rights, 21. Januar 2011

¹³⁷ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 7; ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 110

¹³⁸ ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 104

¹³⁹ UNHCR. Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy, juli 2013, s. 4

¹⁴⁰ ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 104

¹⁴¹ Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 138

¹⁴² Ibid., pkt. 148

Tyskland har suspenderet Dublin-overførsler til Italien i mere end 200 sager mellem januar 2011 og januar 2013.¹⁴³ En dom fra den administrative domstol i Giessen afsagt 28. august 2013 er et eksempel på en sådan sag. Den omhandlede en somalisk mand, som rejste ind i Italien i 2011 og søgte om asyl. Han blev indkvarteret, men da han skulle forlade centeret efter 6 måneder, blev han hjemløs og fik ingen lægehjælp eller anden støtte. Han levede under broer med andre asylansøgere og blev flere gange offer for kriminelle overgreb. Han nåede Tyskland i 2013, hvor han søgte om asyl. Af dommen fremgår det:

*“There is considerable doubt that Italy can ensure an asylum procedure that meets the core requirements of EU refugee law. Conditions for admitting asylum seekers to Italy display systematic problems that create a serious risk that the Applicant will be subjected to inhumane and degrading treatment within the meaning of Art. 4 EU Charter of Fundamental Rights if he is returned to Italy.”*¹⁴⁴

Også i Belgien er Italien et af de få lande, som der undtagelsesvis ikke tilbagesendes til, hvis en person i Dublin-proceduren kan bevise, at han/hun led alvorlig overlast under sit første ophold i landet.¹⁴⁵ Ligeledes om Finland fremgår det af European Asylum Support Office's rapport fra 2013:

*“Finland has not returned persons belonging to vulnerable groups (unaccompanied minors, single parents, victims of trafficking) to Malta or Italy.”*¹⁴⁶

Tilsvarende har der i Holland været sager, hvor Dublin-udsendelser til Italien er blevet stoppet under henvisning til suverænitetssklausulen.¹⁴⁷ En lignende praksis gør sig gældende i Østrig og Schweiz, hvor der undtagelsesvis gøres brug af suverænitetssklausulen i Italienssager, når der er tale om særligt sårbare personer.¹⁴⁸ At der kun er tale om undtagelser forklares yderligere i ECRE's komparative rapport:

*“Currently in Austria and Switzerland, the main challenges associated with Dublin transfers relate to the general reception conditions in Italy. [...] However, the Austrian and Swiss administrative authorities continue to maintain that Italy fulfills its obligations under the Reception Conditions Directive.”*¹⁴⁹

Selvom de østrigske myndigheder bemærker, at der i praksis er problemer, påberåbes den omstændighed, at EU kommissionen endnu ikke har anlagt sag ved EU-domstolen om traktatbrud i forhold til Modtagedirektivet. Heroverfor fremhæver ECRE imidlertid følgende: *“Such an approach may need to be revised in light of the fact that as of October 2012 the Commission has given formal notice to Italy regarding the infringement of the main EU asylum legislation under Art. 258 TFEU.”*¹⁵⁰ Der henvises her til, at Kommissionen den 24. oktober

¹⁴³ AIDA. Annual Report 2013 – Not There Yet: An NGO Perspective on Challenges to a Fair and Effective Common European Asylum System, 6. september 2013, s. 21

¹⁴⁴ Administrative Court of Gießen. Ruling reference number 1 L 1550/13.GI.A, 28 August 2013, citatet stammer fra en certificeret engelsk oversættelse af dommen sendt til Dansk Flygtningehjælp.

¹⁴⁵ JRS. Protection interrupted - The Dublin Regulation's Impact on Asylum Seekers' Protection, juni 2013, s. 85

¹⁴⁶ EASO. Annual Report on the Situation of Asylum in the European Union 2012, 2013, s. 70

¹⁴⁷ ECRE. Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report, februar 2013, s. 48

¹⁴⁸ Ibid.

¹⁴⁹ Ibid.

¹⁵⁰ Ibid.

2012 sendte en åbningsskrivelse til Italien om mulig overtrædelse af direktiverne om både modtagelse, håndtering af asylsager og Dublin-forordningen.¹⁵¹ Europarådets Menneskerettighedskommissær:

*“The ECtHR has also been receiving applications alleging possible violations of Article 3 as a result of Dublin transfers to Italy. Recently communicated cases concern applications made against, among others, Sweden and Denmark. It is also worth noting that in two applications lodged against Austria, the ECtHR decided in early 2012 to apply the interim measure under Rule 39 and requested the Austrian government to stay the applicants’ transfer to Italy until further notice.”*¹⁵²

¹⁵¹ Europakommissionen. Infringement nr. 2012/2189, 24. oktober 2012

¹⁵² Europarådet. Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012, 18. September 2012, pkt. 148

7. Kilder

Administrative Court of Gießen, Germany

“*Ruling reference number 1 L 1550/13.GI.A*”, Administrative Court of Gießen, 28 August 2013
<http://openjur.de/u/645794.html> (= openJur 2013, 35984)

Asylum Information Database (AIDA)

Annual Report 2013 – “*Not There Yet: An NGO Perspective on Challenges to a Fair and Effective Common European Asylum System*”, 6. september 2013.

http://www.asylumineurope.org/files/shadow-reports/not_there_yet_02102013.pdf

“*Country Report – Italy*”, maj 2013

http://www.asylumineurope.org/files/report-download/aida_report_hungary_05092013.pdf

“*Italy increases reception capacity from 3,000 to 16,000 places from 2014-2016*”, 23. September 2013

<http://www.asylumineurope.org/news/23-09-2013/italy-increases-reception-capacity-3000-16000-places-2014-2016>

Europakommissionen

“*Infringement nr. 2012/2189*”, 24. Oktober 2012

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/eu-law-and-monitoring/infringements_by_country_italy_en.htm

Europarådet

“*Comments by the Italian Authorities on the Commissioner for Human Rights' Report on Italy*”, 18. september 2012

<http://www.refworld.org/docid/5058423c2.html>

“*Commissioner for Human Rights: Report by Nils Muižnieks, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, Following his visit to Italy from 3 to 6 July 2012*”, 18. September 2012

http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1348554916_com-instranetdh.pdf

European Council on Refugees and Exiles (ECRE)

“*Dublin II regulation: lives on hold – European comparative report*”, februar 2013

<http://www.dublin-project.eu/dublin/New-report-Dublin-II-regulation-lives-on-hold>

“*Dublin II Regulation: National Report: European network for technical cooperation on the application of the Dublin II Regulation – Italy*”, 19. december 2012

http://www.dublin-project.eu/dublin/content/download/6186/75280/version/1/file/Rapport_italy_WEB.pdf

European Union: European Asylum Support Office (EASO),

Annual Report on the Situation of Asylum in the European Union 2012, 2013,

<http://www.refworld.org/docid/51dba1e44.html>

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

Hirsi Jamaa and Others v. Italy, Application no. 27765/09, Council of Europe: European Court of Human Rights, 23. februar 2012

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-109231>

M.S.S. v. Belgium and Greece, Application no. 30696/09, Council of Europe: European Court of Human Rights, 21. januar 2011

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-103050>

Samsam Mohammed Hussein and Others v. the Netherlands and Italy, Application no. 27725/10, Council of Europe: European Court of Human Rights, 2. april 2013

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-118927>

B.M. and Others v. Denmark, Application no. 4346/12, Council of Europe: European Court of Human Rights, verserende sag, klage indgivet 13. januar 2012

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-109996>

Tarakhel v. Switzerland, Application no. 29217/12, Council of Europe: European Court of Human Rights, verserende sag meddelt til Schweiz 25. juni 2012

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-112168>

Jesuit Refugee Service in Europe (JRS)

“Protection interrupted - The Dublin Regulation's Impact on Asylum Seekers' Protection”, juni 2013

https://www.jrs.net/assets/Publications/File/protection-Interrupted_JRS-Europe.pdf

Organisation Suisse d'Aide aux Réfugiés (OSAR)

“Reception conditions in Italy – Report on the current situation of asylum seekers and beneficiaries of protection, in particular Dublin returnees”, oktober 2013

http://www.fluechtlingshilfe.ch/?set_language=en

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR)

“UNHCR Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy”, juli 2013

<http://www.refworld.org/docid/522f0efe4.html>

UN Human Rights Council

“Report by the Special Rapporteur on the human rights of migrants, Addendum: Mission to Italy”, 30. april 2013, A/HRC/23/46/Add.3

<http://www.refworld.org/docid/51a745b94.html>

United States Department of State

2012 Country Reports on Human Rights Practices - Italy, 19 April 2013

<http://www.refworld.org/docid/517e6e2214.html>

8. Kilder til videre læsning

Europarådet

European Commission Against Racism and Intolerance (ECRI), “*ECRI Report on Italy (fourth monitoring cycle)*”, 21 February 2012, CRI(2012)2

<http://www.refworld.org/docid/4f44ead62.html>

Human Rights Watch

“*Turned Away, Summary Returns of unaccompanied migrant children and adult asylum seekers from Italy to Greece*”, Januar 2013

http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/italy0113ForUpload_0.pdf

Office of the High Commissioner for Human Rights, CERD

“*Concluding observations of the Committee on the Elimination of Racial Discrimination on Italy, adopted at its eightieth session, 13 February – 9 March 2012*”, 9. marts 2012

<http://www2.ohchr.org/english/bodies/cerd/docs/CERD.C.ITA.CO.16-18.pdf>

ProAsyl and Greek Refugee Council

“*Human Cargo: Arbitrary readmissions from the Italian sea ports to Greece*”, juli 2012

http://www.proasyl.de/fileadmin/fm-dam/p_KAMPAGNEN/Flucht-ist-kein-Verbrechen/humancargo_01.pdf

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR)

“*UNHCR Recommendations on Important Aspects of Refugee Protection in Italy*”, juli 2012

<http://www.refworld.org/docid/5003da882.html>

“*Protecting children on the move; Addressing protection needs through reception, counselling and referral, and enhancing cooperation in Greece, Italy and France.*”, juli 2012

http://www.ecoi.net/file_upload/1930_1378388200_522852c34.pdf

